

НЕОБХІДНІСТЬ ПОЄДНАННЯ АУДІОВІЗУАЛЬНОГО ТА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВ В СУЧАСНИХ УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЯХ

Мешкова Анна Вікторівна

*студентка IV курсу факультету української
й іноземної філології та мистецтвознавства*

Мірошніченко Роман В'ячеславович

*старший викладач кафедри образотворчого мистецтва і дизайну
Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара
м. Дніпро, Україна*

Несприятливі умови для експонування мистецьких творів українськими митцями в межах країни та потреба в пошуку нових форм самовираження задля презентації себе в світовому мистецькому контексті.

В умовах широкомасштабного вторгнення росії в Україну питання мистецтва відійшли на другий план. Проте мистецькі твори можуть сприяти збору ресурсів задля допомоги українській армії та цивільним установам, тож є цінним та дієвим інструментом. І саме тому, на мою думку, необхідно шукати нові підходи та інструменти задля привернення уваги до України з-за кордону та до українського мистецтва всередині країни.

В рамках даного дослідження показані варіанти об'єднання образотворчого та аудіовізуального напрямку сучасними та актуальними українськими та закордонними митцями. Також український досвід є унікальним та абсолютно новим в контексті світового мистецтва, адже російсько-українська війна є першим в історії конфліктом, який практично транслюється в режимі реального часу. Тому й досвід наших митців є таким, що має бути почутим та побаченим як в Україні, так і поза її межами, адже є абсолютно новим, унікальним та важливим.

В сучасному світі існує безліч способів для самопрезентації митців, новітніх підходів до виставкової діяльності та експонування робіт. З періоду пандемії Covid-19 та під час широкомасштабного вторгнення росії в Україну, митці постали перед питанням щодо подальшої реалізації себе у кар'єрі, пошуку свого місця в актуальних реаліях та способів бути корисними для наближення перемоги. У 2022 році частина українських діячів мистецтва доєдналась до армії, волонтерського руху або була вимушена евакуюватись. Дистанційна форма роботи та навчання, активні

бойові дії, зміни місця проживання в межах країни та за її кордон призвели не тільки до неможливості і, здавалось би, неактуальності мистецьких проєктів, аї до переосмислення художниками мети та форми своєї творчості. Під час широкомасштабного вторгнення росії в Україну багато митців присвятили себе волонтерській діяльності або службі у війську, проте залишилися і митці, які засобами своєї творчості допомагають українській армії та цивільному населенню. Адже мистецтво, очевидно, не є поза політикою і дає змогу допомагати в наближенні перемоги. Тому зараз як ніколи актуальні інноваційні підходи у самопрезентації та виставкової діяльності. І тут на допомогу приходять сучасні форми мистецтва, що поєднують в собі образотворчий та аудіовізуальний напрямки. Сьогодні митці все частіше звертаються до таких засобів і технологій, як віртуальна реальність (VR), доповнена реальність (AR), інтерактивність, хмарні технології, мультимедійні інсталяції, онлайн платформи та додатки для експонування робіт у віртуальному просторі, тощо. Також багато митців в Україні, та поза її межами, все частіше звертаються до такого медіа як анімація. Такі засоби є відносно новими, перспективними та мають великий потенціал в мистецькому, освітньому та науковому напрямках. На мою думку, поєднання таких напрямків як образотворче мистецтво та аудіовізуальне мистецтво може дати новий виток розвитку творчості митців та більш результативно просувати своє мистецтво та гідно представляти Україну на міжнародних майданчиках.

Якщо говорити про таку технологію, як VR, то суть даного методу полягає у відтворенні ілюзії дійсності, що створена за допомогою комп'ютерних систем, які забезпечують зорові, звукові та інші відчуття. Звісно, в умовах воєнного стану на території України організація виставки з використанням VR може потребувати багато ресурсів, як мінімум – безпечного та спеціально облаштованого виставкового простору. Тому даний варіант частіше підходить для локації закордоном. Більш універсальним та доступним варіантом може бути використання AR технологій при створенні виставки. Для таких подій можуть підходити як веб-сайти, так і спеціальні додатки. Прикладом може слугувати додаток *Varoque.app*, за допомогою якого вже реалізовано десятки виставок українських митців, що працюють у найрізноманітніших медіа: від класичного живопису, до фотомистецтва. Серед закордонних митців користується популярністю й анімація, як засіб презентації творів образотворчого мистецтва. У тренді також живописна анімація (*Paint-on-glass animation*) – техніка, при якій анімаційні елементи малюються прямо на склі або іншому прозорому матеріалі, що створює особливу текстурну. Також засобами класичного олійного живопису створюються анімаційні фільми. Прикладом може слугувати стрічка «3 любов'ю, Вінсент» режисерки Дороти Кобелі, що повністю створена методом малювання

окремих полотен для кожного кадру. Тобто сьогодні анімація може як допогти в презентації творів образотворчого мистецтва, так і класичне мистецтво може бути формою вираження режисерського задуму. Проте список методів, технік та засобів для створення творів мистецтва стабільно поповнюється новими, експериментальними та інноваційними ідеями, що дають нові можливості митцям.

Отже, результаті дослідження даної теми було представлено сучасні форми створення та презентації творів мистецтва. Стало зрозуміло, що в сучасному світі, особливо в українських реаліях, все більшої популярності набувають альтернативні способи презентації мистецьких творів, як відомих авторів, так і молодих митців. Тому сьогодні, як ніколи, важливо бути відкритими до нових знань та досвіду, аби розвиватись індивідуально та привертати увагу до українського контексту.

DOI <https://doi.org/10.36059/978-966-397-388-3-44>

КІРА МУРАТОВА ТА НОВА ГЕНЕРАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО «ЖІНОЧОГО» АВТОРСЬКОГО КІНО

Погасій Світлана Миколаївна

*аспірантка кафедри мистецтвознавства
та загальногуманітарних дисциплін
Міжнародний гуманітарний університет
м. Одеса, Україна*

Авторський кінематограф є унікальним мистецьким явищем. «Сьогодні авторський кінематограф невтомно торує собі шлях до мислячої, небайдужої до світу, освіченої української кіноаудиторії. При цьому самобутність режисера-автора виражається у вмінні свідомо й водночас несвідомо порушувати кордони професійної обмеженості, демонструючи «інтегральне вираження особистісної багатогранності» [3, с. 80]. Історія «авторського» кіно в певному сенсі є історією особистостей. Філософи та бунтарі, піднесені лірики і холодні спостерігачі, похмурі і життєрадісні – ці людські риси митців, неминуче проявлені у авторському погляді на буття, перетворюють творчість майстрів «авторського» кіно на галерею типів особистісного світосприйняття [5, с. 202].

Однією з найяскравіших представниць світового та вітчизняного авторського кіно є Кіра Муратова. Вже з перших своїх робіт Муратова відрізняється непересічним творчим мисленням. Її власна інтерпретація